UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Antichristus

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

Ariſtoteles, Illud amicis ac diſcipulis inter diſſerendum frequenter ſolebat ingerere Viſum accipere lumen à circumfuſo aere, animum autem à diſciplinis liberalibus. Sentiens, ingenium adoleſcentum diſciplinis acui, & ad reliqua philoſophiæ myſteria reddi perſpicax. *Laertius cap.5.lib.1.*

Socrates, Xenophontem in angiportu quodam habuit obuium: quumque videret adoleſcentem rara indole, porrecto baculo vetuit ne præteriret, vbi conſtitiſſet, rogauit, vbi fierent venderenturque variæ merces, quibus vulgo vtuntur homines? ad id quum promptè reſpondiſſet Xenophon, percontatus eſt vbi homines fierent boni? cum adoleſcens reſpondiſſet, ſe id neſcire: Me igitur ſequere, inquit, vt hoc diſcas. Ex eo Xenophon cœpit eſſe Socratis auditor. Abſurdum eſt, ſcire vbi parare queas honeſtam veſtem, aut poculum: & ignorare, vnde tibi comparare poſſis animi cultum. *Eraſm. lib.3. apoph.*

Iſocrates, videns ex diſcipulis agri ſui colendi ſtudioſum, cæterum in exornandis moribus deſidem: Vide, inquit, ne agrum mitiorem cultioremque faciens, tu incultus animo atq; agreſtis prorſus euadas. *Stob.*

¶ Hieroglyphica.

Equus animi elati ac ferocis hieroglyphicum eſſe poteſt. Sic enim Prudentius elationem animi deſcribens ait,

Forte per effuſas inflata ſuperbia turbas
Infreni volitabat equo.

Pier. Valer. lib.4. pag 38. F.

Nec ingratum fuerit hieroglyphicum, quo animi deſponſio & deſperatio ſignificetur. vbi quis *Equum ceſpitantem,* aut prioribus prolapſum pedibus appingat. *Idem lib.4. pag. 42.*

Animum purum, ſupra terrenas feces elatum, & diuinarum tantum rerum meditationi deditum per *Ciconiam* hieroglyphicè ſignificant ſacræ etiam noſtrorum literæ. Faſtigia enim apiceſque rerum ſemper quæritat *Ciconia. Pierius Valerius libr. 17. pagina 160. F.*

Accipitrem ſurſum verſus tendentem ſi quis pingat, animum qui ad diuina ſuſtollatur intelligemus: quem ſi quis ad inferna delabentem effinxerit, animum ſignificabit, qui ſe ad ea, quæ terræ beneficia ſunt, examinanda explicauerit. *Pier. Valer. libr. 21. pagina 195.*

Hominem, qui animum ſuum à vitijs affectibuſque cruciabilibus depurgat, quæque ſe lædant eximat atque depellat ſignificare ſi vellent, *Scolopendram* effigiabant, eam nonnulli centipedam vocant. Rationem vide apud eundem. *Pier. lib. 20. pag. 280.*

Vas obturatum plerunque animi ſignificatum habere perhibetur. *Pier. Valer. l. 56. p. 539.*

Vide Magnanimitas,

Annus.

Definitio.

Annus, Græcè ἐνιαυτός? ἔνος, ε, ἡ, & ἔτος, εος, τὸ dicitur. Et teſte Feſto, Græcum eſt. Sunt tamen, qui velint Latinum eſſe, vt Atteius Capito (teſte Macrobio libr. 1. Satur.) qui annum ipſum à circuitu temporis dictum putat, ab an, quod eſt circum, & nonas, & inde annonam deduci manifeſtum eſt. Alij ab annulo, quia inſtar annuli in ſe redeat. Virgilius.

Atque in ſe ſua per veſtigia voluitur annus.

Annus lunaris menſis eſt, quia luna paulo minus quàm menſem in Zodiaci circuitione conſumit.

Annus ſolis, dies 365. & quadrantem continet, quibus ſol Zodiacum luſtrat. Ita vt quarto quoque anno dies intercaletur, hic etiam magnus dictus eſt lunaris in comparatione. Virgil.

Interea magnum ſol circum voluitur annum.

Annus magnus continet duodecim millia, quingentos, & quinquaginta quatuor annos ſolares, vt teſtatur Cicero.

Hebr. Annus *Schanah,* propter mutationem & reuolutionem ſeu iterationem dicitur: quod videlicet annus annum perpetua ſerie ſequatur: vt & ἐνιαυτὸς Græcorum: à verbo Schana, mutauit, iterauit, ſecunda vice repetijt. Seculorum ſanè reuolutio, iteratio eſt atque ſecundaria repetitio annorum qui in ſeipſos per ſolis repetitos labores ſuaque per veſtigia voluuntur. Vide Etymologic. trilingue Lugdun. *pag. 70. & 71.*

¶ Loci Biblici.

Annus Iubilæus, *Leuit. 25.12.* Anno ſeptimo debita remittebantur, *Deut. 15.1. &c.* Annorum Solis & Lunæ curſu facta diſtinctio, *Geneſ. 1.14.* Anni ſeptuaginta captiuitati Babylonicæ præfixi, *2. Paralip. 36.21. Ierem. 25.11 & 29.10. Daniel 9.2.* Anni quadringenti ſeruitutis Ægyptiacæ, *Geneſ. 15. v.13.* eorum initium fieri
tio exorti ſeminis Abrahæ, id eſt, à nato Iſaaco, ex q
cōſecutus eſt promiſſionis ſemen, de quo agitur in illa
& præciſè impletur, cum Iſraelitę ex Ægypto educunt
verò quadringentorum triginta, quorum fit mentio, *E*
Gal. 3. 17. initium fieri debet ab initio peregrinationis
Anni ſeptuaginta vitæ humanæ præfixi, *Pſalm. 90. v.10.*

¶ Philosophicæ Sententiæ.

Eſt annus quem κλιμακτηρικὸν appellant, quaſi dica
Conſtat hic ex annis ſeptem, ſed nouies repetitis, vel nou
pties multiplicatis. Horum annorum ſumma fit ſexaginta
minit huius anni, A. Gellius, vt dicat in multa hominum
obſeruatum, expertumque eſſe in ſenioribus pleriſque
ſexageſimum tertium vitæ annum cum periculo, & c
venire, aut corporis morbique grauioris, aut vitæ interitus
mi ægritudinis. Allegat hic partem epiſtolæ Auguſti Cæ
ad Caium nepotem ſuum ſcripſit. Spero te, inquit, lætum
valentem celebraſſe tertium & ſexageſimum natalem meum
vt vides, κλιμακτῆρα communem ſeniorum omnium
ſexageſimum euaſimus.

Vide plura apud Leuinum Lemn. cap. 32. libr. 2. de occult
ræ mirac.

Annum magnum mundi expleri putant plerique, qu
ſtia omnia ad eandem prorſus & in ſe ipſis & inuicem
nem, quam habent hodiè, reuertentur. Hoc ſpatium alij
3900. annorum ſolarium, numero, alij aliter metiuntur,
putant. *Fic. in Pla. Enn 5. l.7.*

Annorum diuerſitas vbi reperitur, fides rerum geſtar
lingua petenda eſt: ex qua translatum eſt quod habemus.
Mirand. in Aſtrologiam lib. c. 8.

Antichriſtus.

¶ Definitio et Etymologia.

Antichristus, Græcum vocabulum eſt. ἀντὶ
enim contra eſt, & Chriſtus, contra Chriſtum.

¶ Loci Biblici.

Antichriſtus quis, & eius regnum, *Eſai. 11. v.4. Dan.*
& 8. v.9.23. & 9.27. & 12.11. Zach. 11.15. Matth 24. v.24. Ma
Ioan 5.43. Actor. 20.29. 2. Theſſ 2.3. 1. Tim. 4.1. 2. Tim.
22. & 4.3. 2. Io. v.7. Iudæ v.10. Apoc. 11.7. & 12.8. & 14.9. &
8. iam in mundo eſt, *1 Ioh. 4.3.* in Deum blaſphemus eſt,
Apoc. 13.6. filius perditionis, & homo peccati vocatur. *2 The*
ſeductor eſt, *Matth. 24.5. 2. Theſſ. 2. v.2.10. 2. Ioan v 7.* ſuper
2. Theſſ. 2.4. iniquitatis myſterium iampridem operabatur,
tempore reuelandus, *v. 6.* à reprobis adoratur, *v 8.* Antich
racula mendacia, quibus eius imperium ſtabiliri oportuit,
imperium caducum, *v. 9.* Antichriſti multi, *1. Ioan. 2. 18.*
cœtu exituri, *v. 19.* Antichriſti reuelati certiſſima τεκμήρια
4. v.1.

¶ Patrum Sententiæ.

Nulli dubium eſt, Apoſtolum (2. Theſſ. 2. 1.2. &c.) de Anti
loquutum eſſe, quem refugam vocat, vtique à Domino Deo
ſi de omnibus impijs meritò dici poteſt, quanto magis de iſto
in quo templo Dei vt Deus ſit ſeſſurus, incertum eſt: Vtrum
ruina templi, quod à Salomone rege conſtructum eſt, an
Eccleſia. Non enim templum alicuius idoli, aut Dæmonis,
plum Dei Apoſtolus diceret. Vnde nonnulli, non ipſum princ
ſed vniuerſum quodammodo corpus eius, id eſt, ad eum pe
tem hominum multitudinem, ſimul cum ipſo ſuo principe
co intelligi Antichriſtum volunt. *Auguſt. de ciuitate Dei,*
cap. 19.

Iam ergo attendamus quis Chriſtum neget, & non atten
ad linguam, ſed ad facta. Non audio quid ſonet, ſed quid viu
ra loquuntur, & verba requirimus: Magis mendax eſt An
ſtus, qui ore profitetur Ieſum Chriſtum, & factis negat. *Aug*
in 1. ep. 10. Inn.

Apoſtolus oſtendit, Antichriſtum non ſolum dijs falsò
ſe ſuperiorem nominaturum eſſe, ſed etiam in diuino temp
ſurum vt Deum. Diuinum autem templum eccleſiam appe
ſic in memoriam reuocans quæ ſæpe docuerat. *Theodoret.*
tom.

Antichriſtus in domo Domini, in ſede Chriſti ſedebit. *Amb*
ad Theſſ.

Exercitus Antichriſti ſunt omnes hæreſes, præcipuè iſta,
tinuit Eccleſiæ locum, & ſtetit in loco ſancto, ita vt vi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

veritatis ſtetiſſe, cum non ſit verbum veritatis, ſed deſolationis, id eſt, exercitus Antichriſti. *Chryſ. hom.* 49.

Abominationem deſolationis intelligat ipſum Antichriſtum, quemadmodum venire ſperatur, & obtinere loca Eccleſiarum ſub ſpecie Chriſti, & multos fidelium deſolari, non irrationabiliter intelligitur. *Ibidem.*

Generaliter vnus eſt Antichriſtus: ſpecies autem illius multæ. *Origenes Matth. hom.* 12.

Scire debetis ac pro certo credere ac tenere, preſſuræ diem ſuper caput eſſe cœpiſſe & occaſum ſeculi, atque tempus Antichriſti appropinquaſſe. *Cypr. lib.* 4. *epiſt.* 8.

Pacem nobiſcum veraciter habebitis, ſi nominis prophani ſuperbiam declinatis: iuxta quod magiſter gentium dicit: O Timothee, depoſitum cuſtodi, euitans profanas vocum nouitates. Nimis enim iniquum eſt, ſi qui prædicatores humilitatis facti ſunt, de vani nominis elatione glorientur: cum verus prædicator dicat, Mihi autem abſit gloriari, niſi in cruce Domini noſtri Ieſu Chriſti. Ille ergo verè gloriosus eſt, qui non de temporali potentia, ſed pro Chriſti nomine de ſua paſſione gloriatur. In hoc itaque vos medullitus amplectimur: in hoc ſacerdotes eſſe recognoſcimus, ſi repulſa vanitate verborum, ſanctitatis locum cum ſancta humilitate teneatis. Ecce nomine nephandi appellatione nominis ſcandalizati ſumus. *Greg. papa.*

Nam quid non cum ſe Antichriſtus veniens Deum dixerit, friuolum valde erit, ſed tamen nimis pernicioſum: Ego fidenter dico, quia quiſquis ſe vniuerſalem epiſcopum vocat, vel vocari deſiderat, in elatione ſua Antichriſtum præcurrit: quia ſuperbiendo ſe cæteris præponit: Nec diſpari ſuperbia ad errorem ducitur. Quia ſicut peruerſus ille Deus videri vult ſuper omnes homines: ita quiſquis eſt, qui ſolus ſacerdos appellari appetit, ſuper cæteros ſacerdotes ſe extollit. *idem epiſt.* 30. *lib.* 7.

Eccleſiaſticæ dignitatis officia in turpem quæſtum & tenebrarum negotium tranſiere: nec in his ſalus animarum, ſed luxus quæritur diuitiarum. Propter hoc tondentur, propter hoc frequentant eccleſias, miſſas celebrant, pſalmos decantant. Pro epiſcopatibus, archidiaconatibus, abbatijs, alijsque dignitatibus impudenter hodie certatur, vt Eccleſiarum reditus in ſuperfluitatis & vanitatis vſus diſpendantur. Supereſt, vt reueletur homo peccati, filius perditionis, dæmonium non modo diurnum, ſed & meridianum: quod non ſolum transfiguratur in angelum lucis, ſed extollitur ſupra id omne quod dicitur Deus, aut quod colitur. Nimirum inſidiatur ipſius calcaneo matris Eccleſiæ, à qua dolet caput ſuum eſſe contritum. Hic planè grauiſſimus erit concurſus, ſed ab hoc quoq; ſponſa electorum veritas liberabit, propter eos breuians dies: & dæmonium meridianum deſtruens illuſtratione aduentus ſui. *Bern. ſerm.* 6. *in Pſal.* 61. *Qui habitat.*

Et, quod grauius eſt, ipſi Chriſtum perſequuntur, qui ab eo [illegible] Chriſtiani dicuntur. Amici tui, Deus, & proximi aduerſum te appropinquauerunt & ſteterunt. Coniuraſſe contra te videtur vniuerſitas populi Chriſtiani à minimo vſque ad maximum, à planta pedis vſque ad verticem non eſt ſanitas vlla: egreſſa eſt iniquitas à ſenioribus iudicibus vicarijs tuis, qui videntur regere populum tuum. Heu, Heu, Domine Deus, quia ipſi ſunt in perſecutione tua primi, qui videntur in Eccleſia tua primatum diligere, gerere principatum. Arcem Syon occupauerunt, apprehenderunt munitiones, vniuerſam deinceps liberè & poteſtatiuè tradunt incendio ciuitatem. *idem ſerm.* 1. *de conuerſ. S. Pauli.*

Serpit hodie putrida tabes per omne corpus Eccleſiæ: & quo latius, eo deſperatius eoque pericloſius, quo interius. Nam ſi inſurgeret apertus inimicus hæreticus, mitteretur foras, & areſceret: ſi violentus inimicus, abſconderet ſe forſitan ab eo. Nunc verò quem eijciet, aut à quo abſcondet ſe? Omnes amici, & omnes inimici: omnes neceſſarij, & omnes aduerſarii: omnes domeſtici, & nulli pacifici: omnes proximi, & omnes, quæ ſua ſunt quærunt. Miniſtri Chriſti ſunt & ſeruiunt Antichriſto. Honorati incedunt de bonis Domini, qui Domino honorem non deferunt. Inde is quem quotidie vides meretricius nitor, hiſtrionicus habitus, regius apparatus. Supereſt vt reueletur Antichriſtus, &c. *idem ſermon.* 33. *in Can.*

Alligatio Diaboli non permittit exercere totam tentationem, quantam poteſt vel vi, vel dolo ad ſeducendos homines in partem ſuam cogendo violenter, fraudulenterue fallendo. Quod ſi permitteretur in tam longo tempore, & tanta infirmitate multorum, plurimos tales, quales Deus id perpeti non vult, & fideles deijceret, & ne crederent, impediret. Quod ne faceret, alligatus eſt. Tunc autem ſoluetur, quando & breue tempus erit. Nam tribus annis & ſex menſibus legitur Satanas totis ſuis viribus ſæuiturus. *Aug. libr.* 20. *de ciuit. Dei, c.* 4.

Non veniet ad viuos & mortuos iudicandos Chriſtus, niſi prius venerit ad ſeducendos in anima mortuos aduerſarius eius Antichriſtus, ſed in quo Dei templo ſeſſurus ſit, incertum eſt. *Auguſt. lib.* 20. *de ciuit. Dei, c.* 19.

Helias quippe ante aduentum iudicis Saluatoris non immeritò ſperatur eſſe venturus; qui etiam nunc viuere non immeritò creditur. Curru namque igneo raptus eſt de rebus humanis, quod euidentiſſimè Scriptura ſancta teſtatur. Cum ergo venerit exponendo legem ſpiritualiter, quam nunc Iudæi carnaliter ſapiunt: conuertet cor patris ad filium, id eſt, corda patrum ad filios, cum intelligentiam patrum perducet ad filiorum intelligentiam. *ibidem, capit.* 29.

In Iudicio vel circa iudicium has res didicimus eſſe venturas, Heliam Theſbyten, fidem Iudæorum, Antichriſtum perſecuturum, Chriſtum venturum, iudicaturum mortuorum reſurrectionem, bonorum malorumque diremptionem, mundi conflagrationem, eiuſque renouationem. Quæ omnia quidem eſſe ventura credendum eſt: ſed quibus modis, & quo ordine venient, magis tunc docebit rerum experientia, quàm nunc ad perfectum hominum intelligentia valet conſequi. Exiſtimo tamen eo, quo à me commemorata ſunt, ordine eſſe ventura. *Auguſt. de ciuit. Dei, libr.* 20. *capite vltimo.*

Qui tenet, modo teneat, donec de medio fiat, & tunc reuelabitur ille iniquus, quem Dominus Ieſus interficiet Spiritu oris ſui. Docet nos Antichriſtum manifeſtum futurum, ſiquidem ipſum videtur aliquando euidentiore ſignificatione tetigiſſe interficiendum Spiritu oris Dei Ieſu Chriſti. Sed poſt quantum temporis illud tempus erit, nec ſaltem obſcurè locutus eſt. *Ad Auguſt. Heſych. epiſtola* 79.

Beatus interfecto Antichriſto dies ſuper numerum præfinitum 45. præſtolatur, quibus Dominus & Saluator in ſua maieſtate venturus eſt. Quare autem poſt interfectionem Antichriſti 45. dierum ſilentium ſit, diuinæ ſcientiæ eſt, niſi fortè dicamus, quod dilatio regni ſanctorum, patientiæ comprobatio eſt. *Hieronymus ſuper illud Daniel. Beatus qui expectat & peruenit vſque ad dies* 1335.

Non prius veniet Chriſtus, quàm regni Romani defectio fiat, & appareat Antichriſtus, qui interficiet ſanctos, reddita Romanis libertate, ſub ſuo tamen nomine. *Amb. ſup. illud* 2. *ad Theſſ.* 2. *Niſi venerit diſceſſio primum.*

Vnum moneo vos, cauete vobis ab Antichriſto, male Eccleſiam Dei in tectis ædificijsque veneramini: male erga parietes inſanitis: male ſub his pacis nomen ingeritis: anne ambiguum eſt Antichriſtum in his eſſe ſeſſurum? *Hilarius contra Auxentium.*

Quum ſe noua præſumptione atque ſuperbia Patriarcha Conſtantinopolitanus vniuerſalem epiſcopum appellet, in hac ſuperbia quid aliud niſi propinqua iam Antichriſti eſſe tempora deſignatur? quia illum videlicet imitatur, qui ſpretis in ſociali gaudio Angelorum legionibus, ad culmen ſingularitatis conatus eſt erumpere. *Gregor. Magn. lib.* 4. *epiſt.* 34.

Antequam Antichriſtus appareat virtutes ab Eccleſia magnæ ceſſabunt. Quatenus eam quaſi abiectiorem perſequatur audacius, ob hanc enim vtilitatem ceſſabunt ſub Antichriſto ab Eccleſia miracula & virtutes, vt per hoc Sanctorum clareat patientia, & reproborum, qui ſcandalizabuntur, leuitas oſtendatur, & perſequentium audacia ferocior efficiatur. *Iſidor. de ſummo bono. capit. vigeſimo quinto.*

Tam mira facturus eſt prodigia & ſigna, dum venerit Antichriſtus, vt etiam electis quoddam cordis gignatur ſcrupulum, quod cito exuperetur in illis ratio, per quam ſcient in deceptione reproborum & electorum probatione eadem fieri prodigia.

Grauius tunc contra Eccleſiam deſcendit Synagoga, quam in ipſo Saluatoris aduentu Chriſtianos eſt perſecuta, dum in martyres Diabolus iam exercuerit magnam crudelitatem etiam alligatus. Crudelior tamen erit ſub Antichriſti temporibus, quando etiam erit ſoluendus. Nam ſi ligatus tanta facere potuit, quanta ſolutus faciet?

Quanto breue tempus viderit reſtare Diabolus, vt damnetur, tanto in magna perſecutionis ira mouebitur, diuina iuſtitia permittente, vt glorificentur iuſti, ſordidentur iniqui, & vt Diabolo creſcat durior damnationis ſententia. *ibid. c.* 26.

Antichriſtus templum Hieroſolymis reparare, & omnes legis cæremonias reſtaurare tentabit. *Iſidor. Etymolog.* 8.

¶ Scriptores.

De Antichriſto. *Aur. Auguſt. Tom.* 4. *liber, quem Eraſmus negat eſſe Auguſtin. Hippolytus, Ioan. Damaſc. lib.* 4. *Effrem. ſermone. D. Bernardus Luzenburgus in catalog. hæreſ. Ioan. Pariſien. Pharetra. Lumen animæ par.* 2. *c.* 23. *Vincent. Bell.* 2. 2. 1. *Manipulus florum. Ioan. Hildesheim. Herman. Bodius. Henric. de Haſſia. Anſelmus. Rod. Gualtheri homil.* 4. *Lat. & Germanice, apud Rainerium in prophetia. c.* 64. Antichriſti interitus. *Marullus* 6. 4.

Sed his omnibus præferendus Robertus Bellarminus: Tomo primo. Diſput. libro tertio de Summo Pontifice. Columna 845. *Editionis Ingolſtad.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN